

NB! Sinise värviga on tähistatud kõik need vihjed, mis sisaldusid vaid kergemas mälumängukomplektis!

1. See tänaseks meie seast lahkunud spordifunktsionäär (1941-2008) on siinsamas spordimuuseumis värvikalt meenutanud, kuidas konjak, Fanta ja Pollena kosmeetika 1980. aasta olümpiaregatti „läbi aitasid viia”. Enne spordijuhtimise juurde asumist kuulus ta omal alal Eesti tippu, hiljem oli sama ala keskorganisatsiooni liidreid nii Eestis, NSVL-is kui ka Euroopas. Täna aga on tema poeg ehk isast juba tuntumgi. Poja tööd ei ole otseselt spordiga seotud, kuid on meile kindlasti hästi silma jäänud. Liitude ja ühenduste juhtimine on seejuures vist peretraditsioon – poegki on omal ajal üht loomingulist liitu juhtinud. **Nimetage isa-poja ühine perekonnanimi?**

2. Tal pole ainsatki EM- ega MM-medalit. Aga – nagu pildilt näha – on tal kuld olümpialt. Ja hõbe ka. Pronksist jäi natuke puudu. Lisaks on see šotlane võidutsenud EK ja MK võistlustel. Kes?

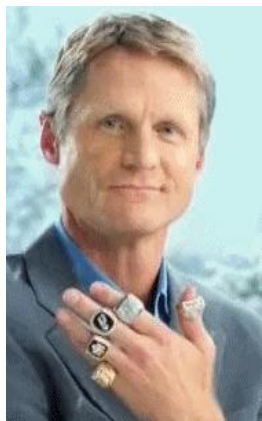

3. Viimasel kahel aastal on need kaks inimest valitud oma kodumaa aasta parimateks sportlasteks. Naisterahvas on maailmameister ja olümpiavõitja ning juba teinud tõsise avalduse, et ka 2015. aastal olla parimaks valitud, meesterahvas seevastu pole osalenud ei MM-il ega OM-il (samuti mitte kummalgi spordipeol, kus paremaid sportlasi välja kuulutati...) **Mis on nende perekonnanimed?**
4. 2013. aastal toimus Eestis esimene MK-etapp alal, mille tegevust koordineerib maailmas IFSS, Euroopas ESDRA ning Eestis EKSL (inglisepäraselt ESRU). See võistlus (ühtlasi Baltic Cup III etapp) toimus 5-6. oktoobril Kõrvemaal; mullu aga peeti IFSS MK-etapp juba teist korda, sedapuhku 4-5. oktoobril Paliveres. Võisteldakse mitmes võistlusklassis, eestlastest on mõlemal aastal võidurõõmu tundnud nt Ain Reppo, tuntud tegijad on ka Mariin Kaljula, Aivar Narusson, Erik Kadarik... Alaga alustati Eestis kümmekond aastat tagasi, võistelda saab aastaringelt ning üheks peamiseks eestvedajaks on olnud klubi Baltosport. EKSL-i moodustamiseni jõuti 2012. aastal ning esimeseks suuremaks ettevõtmiseks oli tunamullu jaanuaris Otepääl toimunud rahvusvaheline võistlus “Jälg 2013”. **Mis (spordi)alast on jutt?**
5. Tänavusel meeste korvpalli EM-finaalturniiril osaleb esmakordselt 24 meeskonda. Enamik riike on korduvad olijad, kuid üks riik teeb kaasa üldse esmakordselt, kusjuures seda vastust otsides ei pea poliitilistele piiritõmbamistele mõtlema. Kerge debütantidel olema ei saa, sest Berliinis toimuvasse B alagruppi, kus neil mängida tuleb, vaevalt et keegi oma kohta vahetada tahaks. **Mis riik?**

6. Näete pildil veidi naftavärvi kaelaga lindu, kes on nime andnud avamere naftaväljale Šotimaal, mille järgi omakorda on nime saanud enim tsiteeritud toornafta hinnareferents. See on aga ühtlasi levinud eesnimi, mida kannab teiste seas ka hiljuti naftamaal Kataris Eesti jalgpallikoondise eest debüüdi teinud 21-aastane FC Flora poolkaitsja. **Kes?** (eesnime ära arvamine annab ühe punkti)
7. See oma väga kuulsa vanaisaga sama nime kandev hokimees on üles kasvanud erinevaid USA linnu pidi rännates – sest tema isa treeneritöö kulges sealsete klubide juures. NHL-i kogemuse sai küsitav Phoenix Coyotes'i ridades. Eelmisel aastal tuli ta ka maailmameistriks ning nimetati turniiri parimaks ründajaks. **Kes?**
8. Küsime II maailmasõja eelset Läti esisportlast, kellest tehti suisa laul. Fraas sellest laulust – “Ak, kaut man ... būtu” (“Oh, oleks mul ... jalad”) – olevat lõunanaabrite mail laialt tuntud. 1932. aastal tõi ta Lätile esimese olümpiamedali (hõbeda), püstitas siis mõned maailma tipptulemused ning võitis 1934. aastal ülekaalukalt EM-kulla **Torinos**. 1936. aasta olümpial startis mees juba peafavoriidina ja võistlus kulgeski tema ülekaalu tähe all, kuni terviseprobleemid sundisid seda pooleli jätma. **Alt vedsid just needsamad kuulsad Läti rahvuslikud jalad... Tõsi, medali Läti võistlusest küll sai, kuid selle võitja meid ei huvita.** Meid huvitab, **kelle nimi tuleks kirjutada punktiirile? Kes oli Läti esimene olümpiamedalivõitja?**
9. Näete Näete pildil katedraali, mille altari taga hoitakse püha reliikviat – Lombardia raudset krooni, Euroopa üht vanemat regaaliat, millega on sajandite jooksul kroonitud hulgaliselt valitsejaid kuni Napoleon I-ni välja. Spordisõbrad teavad selle katedraali kodulinna aga ühe 1921. aastast toimuva suure spordivõistluse tõttu, mida alates 1922. aastast peetakse linna servas asuvas pargis ja mis läbis 1950. aastal olulise muutuse. **Mis linn?**
10. **Küsi aastat ja linna!** (1 õige = 1 punkt!)
 Nendel olümpiamängudel:
 - jäi eestlaste parimaks kohaks 12.;
 - jõudis koduseinte toel olümpiavõiduni 2 sportlast;
 - võitis ühel spordialal venelanna ja hõbedat jagasid kolm ameeriklannat;
 - jagati ka EM- ja MM-medaleid (ka OM-programmi mitte kuulunud võistlusaladel);
 - viidi olümpiatõrvikut esimest korda edasi ujudes (ja see oleks peaaegu kustunud);
 - olid esimest korda OM-ajaloos eri spordialadel (veidi) erineva disainiga medalid;
 - süütas olümpiatule eelmise olümpia hõbedamees, hilisem minister ning juudi spordi kuulsuse halli liige;
 - oli medali võitnud riikide sportlastest noorim rumeenlanna Beatrice Huştiu (11 aastat ja 159 päeva / 29. koht) ning vanim rootslane Eric Wenneberg (51 aastat ja 18 päeva / 18. koht)

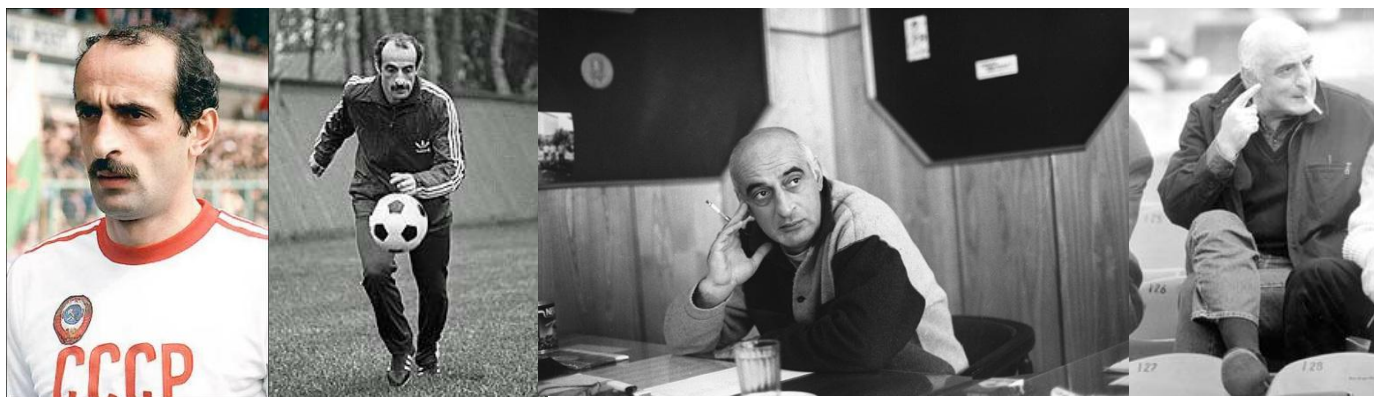

11. NBA käesoleva hooaja esimeses pooles on tooniandjaks olnud üllatuslikult GSW, meeskond, mis veel mõne aja eest haruharva *play-off*-i jõudis. Üheks peamiseks edu sepitsejaks on mõistagi mees treeneritoolil, ometi on tal käsil alles debüüthooaeg! Küsitav on 1986. aasta maailmameister ning 5-kordne NBA meister, kusuures 4 tiitlit tuli talle järjest, aastail 1996-1999. Mängijana lahkus ta suurest korvpallist pärast viienda meistrisõrmuse võitmist (2003), hiljem oli mõnda aega armastatud ja hinnatud telenägu TNT kanalis ning andis hääle paljudele videomängudele. Pallimängijana jäi tema hooaja keskmine punktisaak ikka alla 10 punkti, kuid NBA rekorditeraamatusse on ta oma tabavate kolmepunkti visetega siiski märgatava jälje jätnud. Kergema komplekti kasutajad võivad abi otsida ka juuresolevalt pildilt. Kes on pildil?
12. See valgenahaline kergejõustiklane võitis aastail 1997-2005 erinevatel IAAF-i korraldatavatel täiskasvanute MM-võistlustel kokku 12 MM-medalit, kõik välistingimustes ning neist vaid ühe võistkonnakaaslaste abiga. Täpselt pooled neist autasudest on kuldsed. Ilmselt aga vahetaks ta mõnegi sellest tosinast (või oma EM-medalitest) meeleldi mõne olümpiamedali vastu, sest neid pole tema auhinnakapis ainsatki. Korra on ta olümpiastaadionil välja võidelnud 4. koha ja korra 5. koha. Kes?
13. Kes on see mängumees, kes on kuulunud nii VfB Stuttgarti, Eintracht Frankfurti kui ka veel paari muu Bundesliga jalgpalliiklubi ridadesse?

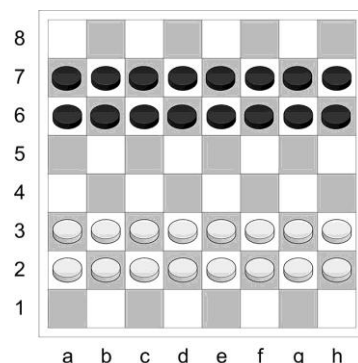

14. Pildil on 61-aastane meesterahvas, kes tegi paari aasta eest *comeback*-i kulturismiareenile, tulles nimelt 2013. aastal selle ala Eesti MV-l pronksmedalile. Varasematel aegadel on küsitav tulnud samal alal Euroopa meistriks (1990), veelgi varasematel aegadel olnud aga edukas ka tõstepõrandal. Kes?
15. Murdmaasuusatamise MK-etapid Otepääl on läbi aegade olnud norralaste pidu, algusaegadel, aastail 1999-2005 võitsid norrakad siin 12-st esikohast koguni 8. Muu maailma esindajatest olid sellal edukad Andrus Veerpalu, Claudia Künzel, sakslaste meesteatenelik ja küsitav – üldse esimene mittenorralasest võitja Otepääl. Sellele muidu toredale suusatajale jäigi Otepäa paraku ainsaks MK-etapi võiduks, rahvusvahelist tuntuust lisas ta endale aga kuu aega hiljem Val di Fiemme MM-il pronksmedalit võites, saades seejuures hakkama ühe uskumatu tembuga. Kodusel Vasaloppeti suusamaratonil on ta võidutsenud 3 korral. Kes?

16. Piltidel olev härra (1951-2001) hukkus autoavariis vaid veidi enne oma 50. sünnipäeva. Enne seda jõudis ta võita jalgpalli olümpiapronksi (1976), mängida 19 mängu NSV Liidu koondises, [tulla NSV Liidu meistriks \(1978\)](#) ja [UEFA karikavõitjaks \(1981\)](#) ning saada valitud NSV Liidu aasta jalgpalluriks (1977). [Koduklubiks oli talle Dinamo Tbilisi, mida hiljem korduvalt ka treenerina juhendas.](#) Vigastuste tõttu jäi välja 1982. aasta MM-koondisest ja lõpetas samal aastal karjääri. Treenerina juhendanud [veel nt Jaroslavli Šinnikut, Nicosia Olympiacost, Kutaisi Torpedot ja ka Gruusia koondist, tema nime kannavad nüüd Gruusia karikavõistlused jalgpallis.](#) Kes?

17. Kabemängu alaliike tuntakse mitmeid: rahvusvaheline (100-ruuduline) kabe, vene (64-ruuduline) kabe, brasiilia kabe jt. Siin näete aga veel ühe kabemängu algseisu. Teistest eristub mäng sellega, et käimine toimub horisontaali või vertikaali pidi, mitte diagonaalis nagu enamiku kabeliikide puhul. Möödunud aasta oktoobris toimusid küsitava kabe esimesed MM-võistlused ning seda just riigis, mille nimi selle mängu ette käib (... kabe). Ka MM-i neli paremat mängijat tulid samast riigist ([mille rahvuslikuks spordiks peetakse näiteks õlimaadlust](#)). Millise [maadlusmaa](#) kabe?

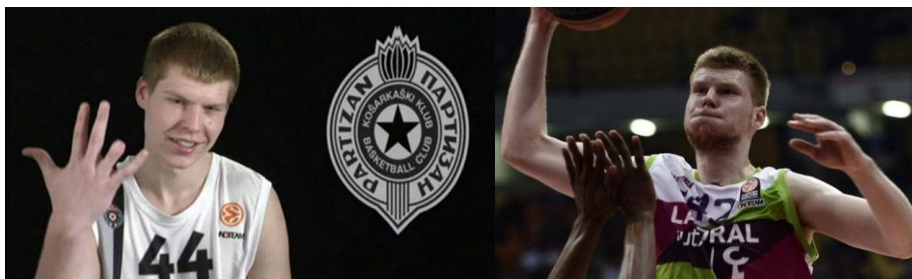
18. Selle jäähokiklubi omanikeringist leiame Vene oligarhid Boris Rotenbergi ja Gennadi Timtšenko, kes mõlemad kuuluvad möödunud aastast Krimmi sündmuste tõttu läänemaailma poolt sanktsioneeritute ringi. Esimest hooaega KHL-is kaasa lööv klubi kuulub hetkel liiga liidrite sekka. Nende rünnakute liider, jänki Steve Moses, juhib kogu liiga värvaküttide tabelit. Võib-olla läheb neil nii hästi seetõttu, et maailma 100 rikkama inimese hulka kuuluv Timtšenko on ühtlasi KHL-i direktorite nõukogu esimees. [Klubi peamäenedžer on aga Jari Kurri.](#) Mis [jäähokiklubi](#)?
19. Küsime rahvusvahelist nimetust ühele teatud sorti (kergejõustikualasele) [lõigutrennile](#), mis üldjoontes koosneb soojendusosast, erineva kiirusega distantsiosade läbimisest ([vaheldumisi kiiremas ja rahulikus tempos](#)) ning taastavast jooksust. Mõiste võttis esmakordselt käibesse rootslane Gösta Holmér 1937. aastal ning rootsi keeles tähendavatki see „kiiruse mängu“. Mis [mõiste](#)?
20. Ja nüüd üks klassikaline “väliseesti viiuldaja” küsimus. Meid huvitab Tartus sündinud ja Stockholmis surnud pianist (1900-1981), kes andis tugeva panuse 1948. aasta Londoni OM-i naisvõimlejad võistluste õnnestumisele. Olles võistlustel kaasas hiljem neljandaks tulnud Rootsi naiskonna klaverisaatjana (toona esineti elava muusika järgi), andis ta koha peal muusikalist abi ka teiste koondiste võistlemisele, sest mitmed neist ei olnud oma klaverisaatjat kaasa võtnud. Küsitav klaverdaja oli üldse innukas liikumis- ja spordihuviline, tema loodud muusikaga heliplaat *Dansanta etyder* on leitav ka Eesti Spordimuuseumi kogust. Kes?

21. Küsime nimetust, mille all tuntakse mitmeid suuri fännitribüüne eeskätt Suurbritannias. Nimetuse võttis 1904. aastal kasutusele üks ajakirjanik, kellele tollase Arsenali staadioni Manor Groundi mullasel staadioninõlval kogunenud jalkafännid meenutasid mäenõlvale kogunenud sõdureid ühes 1900. aastal peetud ja inglaste kaotusega lõppenud Buuri sõja lahingus. N-ö ametlikult hakati usutavasti esimesena nii kutsuma aga Anfieldi staadioni fännitribüüni Liverpoolis. Samanimelisi tribüüne on (või on olnud) veel Wigani, Blackpooli, Leedsi, Sheffieldi, Leicesteri jt klubide staadionitel. Seega: **mis nimeline oli see lahing või mis nime all neid tribüüne tuntakse?**

22. See Gustav Sule võistlustelgi nähtud tütarlaps oli oma tipphetkedel tõeline teatejooksu-kuninganna. Kui lugeda kokku kõik tema tiitlivõistluste medalid (OM, MM, sise-MM), saame nende arvuks 14, kusjuures teatejooksudes on neist tulnud seejuures koguni 8. MM-tiitleid seest ja väljast kokku on tal aga 4, kaks neist (üks sees, üks väljas) taas teatejooksudes. Olümpiavõiduni küsitav [jamaikalanna](#) ei küündinud (ehkki jooksis aastail 1988-2004 kokku seitsmes olümpiafinaalis), huvitaval kombel aga kuulus 2004. aastal talle OM-pronksi toonud teatejooksus võidukaks osutunud [USA](#) neliku koosseisu tema (perekonna)nimekaim, samuti edukas teatejooksja. **Kes siis on pildil?**

23. Küsitav noor ja lootustandev korvpallur torkab silma (või siis mitte) oma iseäraliku näpureaga, kuid veelgi enam oma tuliselt alanud pallurikarjääriga. 1992. aastal sündinud mängumees on tänaseks juba U 18 EM-pronks, kolmekordne Serbia meister (Belgradi Partizani koosseisus) ja NBA drafti valik Indiana Pacersi poolt (2011). Sel hooajal kuulub mees Laboral Kutxa ridadesse [ning pole välistatud, et ta esindab tuleval suvel EM-il oma kodumaad ja temaga tuleb pusimist ka meie mängumeestel](#). **Kes?**

24. See põneva elukäiguga jakuudi päritolu mees (1927-2013) jõudis noorena elada nii Moskvast, Jakuutias kui ka Mongoolias, pääseda stalinlikest repressioonidest ja tegeleda edukalt mäesuusatamisega. Hiljem pühendus purjetamisele ja jõudis sel alal koguni viiel korral olümpiale. Kaukasse kogunes ka olümpiakuld, kusjuures see 1960. aastal koos Fjodor Šutkoviga Staril saadud kuld oli üldse esimene NSVL purjetajate olümpiavõit. Lisaks tuli tihti Tallinnaski nähtud ja Eestis ette valmistatud purjekail võistelnud küsitav 16 korral NSVL meistriks (Star, Soling) ja korra (taas Staril) ka Euroopa meistriks. **Kellest on jutt ning pilt?**

25. Küsitav spordiala oli nõukaajal Eestis üpris soositud ja tõi ka üleliidulise tasandi medaleid – edukas harrastaja oli näiteks NSV Liidu meistriks tulnud Järvakandi mees Jaan Mürk. Täna on ala Eestis varjusurmas, maailmas aga harrastatakse seda endiselt. Uhkust võivad tunda meie põhjanaabrid soomlased, sest ala valitsejate hulka kuulub aastail 2010-2013 maailmameistriks kroonitud Joonas Kylmäkorpi, 2014. aastal tuli ilmameistriks aga sakslane Erik Riss. Just Saksamaal ongi ala praegu eriti populaarne, harrastatakse seda veel aga Prantsusmaal, Hollandis, Soomes, Tšehhis, Norras, Austraalias, Uus-Meremaal jne. **Mis spordialast on jutt?**

26. Olümpiamängude ajal surnud sportlaste kurvast reast leiame teiste seas rumeenlase Nicolae Berechet'. Tema surmakuupäevaks on 14. august 1936 ja tema surma asjaolud jäid mõneti segasteks (ametlikuks põhjuseks märgiti veremürgitus). Siiski on olümpiaaerialdes kindlalt kirjas, et neli päeva varem sai rumeenlane võistlustel kaotuse ühelt Eesti sportlaselt ning langes olümpiakonkurentsi välja. **Kes oli see Eesti spordimees, kelle jaks rumeenlasest üle käis? Töötas hiljem üle 40 aasta treenerina (õpilaste seas ka näiteks spordifotograaf Lembit Peegel) ja suri 1990. aastal**

27. Daam pildil on tulnud Eesti meistriks (1975) ning võitnud Eesti MV hõbeda (1979, 1980) ja pronksi (1976, 1978). Olnud võitjaid ka 1974–76 Eesti karikavõistlustel ning suvespartakiaadil (1974). Temaga samal spordialal olid edukad ka tema vanemad – isa on olümpiamedalimees ning 3-kordne Euroopa meister; ema aga 2-kordne Euroopa meister. Küsitava daami abikaasa on samuti spordipõldu kündnud ja võtnud ühel teisel spordialal Euroopa meistrivõistluste hõbeda. **Kuidas on selle naisterahva perekonnanimi – ükskõik kas neiu- või naisepõlve oma?**

28. Pildidel olev mees võistles olümpiamängudel neljal korral ja üha langevas taktis: tasuks 1., 2., 3. ja 4. koht. Nendes värvides, mida piltidelt võib aimata, ei võistelnud ta kunagi ning ka oma olümpiavõidu auks sai ta autasustamisel kuulda vaid olümpiahümni. **Kes?**

29. Hetkel leiame tennise maailma [WTA](#) edetabeli(te)st ühe mängija, kes kuulub esikümnesse nii üksik- kui ka paarismängus. Tema seniseks laeks suure slämmi turniiridelt on üksikmängus kaks poolfinaali ([kahelt viimaselt turniirilt – US Open 2014 ning Australian Open 2015](#)), ent koos partneriga mängides on ta igal viimasel kolmel aastal jõudnud ka suure slämmi turniirivõitudeni – igal hooajal korra. **Kes?**

30. Pildil olijat (1901–1978) peeti omal ajal üheks maailma tippudest ja hinnatakse sageli Hispaania läbi aegade parimaks puurilukuks. Tema karjääri saatsid stiilne riietus, hea konjak ja suur suitsetamiskirg, samuti korduvad vahistamised (sigarite salakaubavedu 1920. aasta Antwerpeni olümpialt, Hispaania kodusõja aegsed segadused) ning sekeldused maksuametiga. Klubikarjääri veetis Barcelonas, Madridi Realis, Espanyolis ning Nizzas, hiljem tegutses treenerina, olles lühikest aega ka Hispaania koondise tüüri juures. La Ligas meenutab meest temanimeline auhind hooaja jooksul mängu kohta vähim väravaid sisse laskvale väravavahile. [Küsitavaga sama nime kannavad provints Hispaanias Castilla-Leóni autonoomses piirkonnas ning selle pealinn.](#) **Kes?**

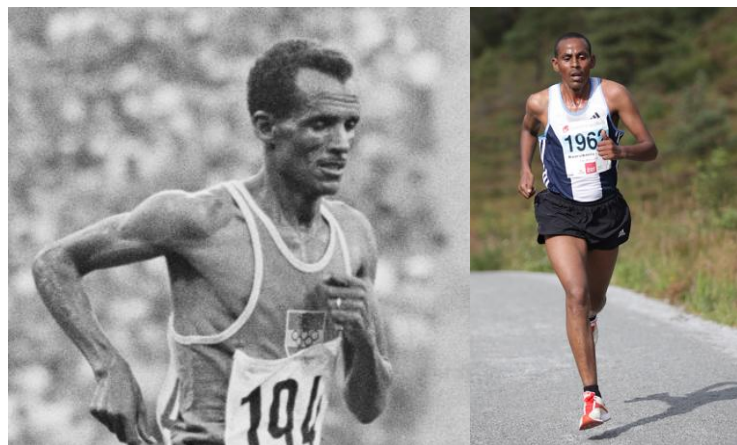
31. Isa poolt peaks ta perekonnanimeks olema Mäkitalo, kuid on hoopis midagi muud – ja seda muud nime küsimegi. Küsitav tõusis pjedestaali kõrgeimale astmele nii Sotši taliolümpiamängudel kui ka tänavusel Otepää MK-etapil. Tema seni ainus MM-tiitel pärineb aastast 2011, kahe aasta eest sai ta saagiks kolm MM-hõbedat ning loodab kindlasti tänavu [koduseinte toetusel](#) rohkemat. **Kellest on jutt?**

32. Parempoolsel pildil on [mitmel moel spordiga seotud olnud](#) hoone, kus asus kunagi Eesti Spordimuuseumi esimene kodu. **Mis hoonega on tegu?** Vastuseks sobib meile nii selle hoone omaaegne kui ka tänane nimi.

33. Vasakpoolsel pildil olev mees on niipalju oluline tegija, et Wikipedias leidub temast artikkel koguni neljas keeles – inglise, prantsuse, hollandi ja itaalia keeles. Pilt ise aga pärineb mullusest suvest. **Kes on see mees esiplaanil?**

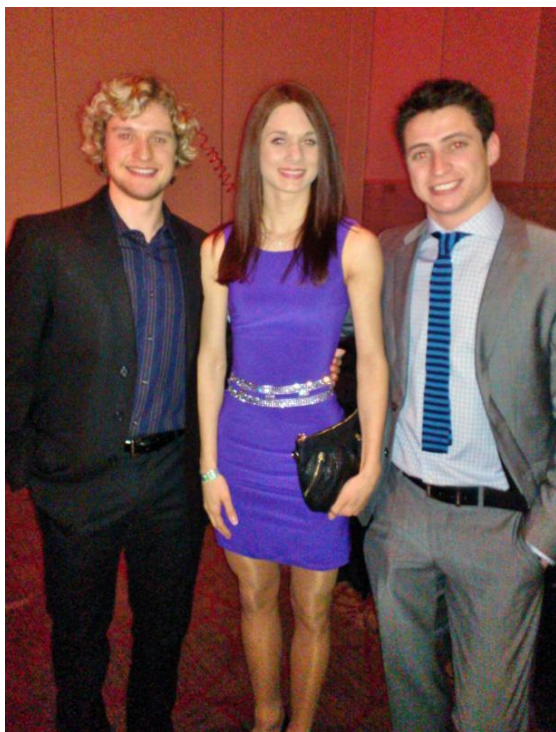
34. Geezi keelest tõlgituna on küsitava nime tähenduseks “laps”. Seda nime on kandnud mitmed geezi keelt kõnelevad tuntud tegelased, muuseas ka mitu sportlast. Kahte neist näete piltidel – vasakpoolne on [olümpiavõitja ning lisaks veel](#) muuhulgas Mexico OM-hõbe 10 000 meetri distantsil, parempoolne aga olümpiavõitja 5000 meetri distantsil. **Mis nimi?**

35. See on seni ainus meeste korvpalli MM-turniir, mil kahe parema hulgast ei leia emba-kumba, ei USA ega endise Jugoslaavia meeskonda. Ühtlasi oli see esimene MM, kus medalini jõudis Hispaania meeskond. **Mis aasta MM-turniirist on jutt?**

36. Kui võtta arvesse kogu Madridi suurlinna-ala (*metropolitan area*), mängib sellest piirkonnast Hispaania kõrgeimas jalgpalliliigas koguni neli meeskonda. Kaks neist on hästi tuntud – Real Madrid ja Atletico Madrid. Meid aga huvitavad ülejäänud kaks. **Millised kaks klubi Madridist veel La Ligasse kuuluvad?**

37. Põltsamaa külje alla jäävat Naba-Eesti Põnevuskeskust teatakse sealse rallikrossiraja tõttu, mis on nime saanud lähedalasuva bussipeatuse järgi. Esimene ametlik võistlus peeti seal 2005. aastal, alates 2008 peetakse EMV etappe rallikrossis, käesoleval hooajal võõrustatakse aga lausa kahte osavõistlust. Kunagisse kruusakarjääri ja hilisemale prügimäele on rajatud ka ATV-rada, boksi- ja puhkealad, kohtunikemaja jne. Asi on juba nii hea, et nii sportlased kui ka publik valisid küsitava raja Eesti Rallikrossikomitee hääletusel koguni oma lemmikuks. Raja nime otsinguil on abi teadmistest, et sama nime kannab üks kunagine Chengdu Blades'i vutiklubi võõrleegionär. **Mis krossirada see on?**

38. Pildil keskel olev neiu on ühe kunagise Eesti Dünamo juhtivametniku lapselaps ja tubli sportlane. Esimese Eesti meistritiitli võitis ta täiskasvanute seas juba 14-aastaselt 2007. aastal Tartus. Ta on võistelnud ka olümpial ja sel pildil ongi end tema kummalegi käele sättinud samal olümpiavõistlusel **samal alal** kulla ja hõbeda saanud konkurendidd. Medalisaajad, muide, võistlesid ka järgmistel olümpiamängudel ning vahetasid seejuures omavahel sõbralikult kohad. **Kes on see tütarlaps pildil?** (täpne võistlusala annab 1p).

39. Neid võistlusi peeti kahel korral – 1939. ja 1949. aastal. Toimumiskohaks oli üks varasem olümpiastaadion. Kandsid need võistlused sellesama riigi ühe spordiliikumise suurkuju (on nimetatud ka üheks klassikalise massaaži isaks maailmas) nime. Mõlemal korral on ka eestlased võistlustel kaasa löönud, 1949. aastal oli seejuures 14 000 osaleja seas umbes 250 eestlast. **Mis võistlus?** Õige riik annab ühe punkti.

40. Ta on võitnud kokku kolm olümpiakulda kolmedelt mängudelt kahel erineval spordialal kolme erineva lipu all. Ühe spordiala MM-ilt on tal ette näidata samuti kolm kulda, neist esimesed 1985 ja 1987 ning viimane 1999, seejuures kõik 3 ühelt ja samalt võistlusalt. Täpselt selle ajavahemiku keskele jäävad kaks MK-sarja üldvõitu tollel teisel spordialal. Ta on tunnistanud dopingu meetodilist kasutamist, kuid pole kunagi andnud positiivset proovi ja seetõttu pole talt ka ühtegi tiitlivõistluste medalit ära võetud. **Nii mullusel kui tänavusel hooajal jõudis ühel siinmainitud (õigemini küll mainimata jäetud) aladest MK-etapi esikolmikusse ka tema tütar Darja Virolainen. Kellest on jutt?**

41. See 1936. aastal Berliini olümpial osalenud Eesti korvpallur lahkus meie seast 2011. aastal Montrealis (viimasena oma meeskonnakaaslastest). Ta kuulus ka 1939. aasta EM-l 5. koha saanud rahvusmeeskonda ning üleilmsete üliõpilasmängude hõbedasse meeskonda. Tema vendki oli korvpallur, osaledes punaarmeeasena II maailmasõjas ja olles hiljem treener, kohtunik ning Tööjõureservide staadioni direktor. Sama perekonnanime kandis aga samuti üks 2004. aasta Ateena olümpial Eesti neljapaati kuulunud sõudja. **Kellest jutt?**

42. Hetkel on käimas teine osa käesoleva aasta taliuniversiaadist. Slovakkias peetud põhja suusaalad ning laskesuusatamine on lõppenud, ülejäänud alad Hispaanias Granadas on aga täies hoos. Kuid meid huvitab hoopis riik, kus peetakse tänavune suveuniversiaad. Julgeme seda maad küsida, sest läbi aegade on neile usaldatud (peaaegu) kõigi tähtsamate rahvusvaheliste suurvõistluste korraldusõigusi. **Mis riik see on?**

43. **Mis pere on sellel perepildil?** Perepea on spordist elu lõpuni prii ja võib seega rahumeeli võsukesega tegeleda, pereemal on seda rõõmu ehk pisut vähem, sest tema lubatakse (arvatavasti mõneks ajaks) tänavu aprillis võistlusradadele tagasi. Ja kui pojake tahab emme-issi auhindadega mängida, tuleks tal kiirustada, sest issi medalid juba võeti ära ning emmel ei tasuks enda omade osas samuti ülemäära optimistlik olla. Vastuseks piisab ühest perekonnanimest. **Mis pere?**

44. Teile naeratavad Läti sporditipud Anastasija Grigorjeva ning Laura Skujiņa, kes mõlemad võitsid möödunud aastal ja samal spordialal MM-pronksi. Tumedapäine Grigorjeva valiti seejuures nii 2013. kui ka 2014. aastal Läti parimaks naissportlaseks (mõlemal aastal andis selleks alust võidetud EM-tiitel). **Mis alal neid tegusid teevad?**

45. Selle Šveitsi ettevõtte peakorter asub St. Gallenis, kuid pidepunkte üle ilma on mitukümmend ning töötajaid tuhatkond. Nende ajalugu ulatub aastasse 2000, Eestisse jõuti 2008. aastal. Harukontori juriidiline asukoht on Mustamäe teel ning tegevuspaik Peterburi teel. Omas vallas on tegu maailma juhtiva jõuga, mille edu aluseks on suutlikkus tehnoloogia arenguga sammu pidada, kõrge infotöötlusvõime ning oskus klientide ärihuvisid täpselt mõista. Enam kui 80 riigis ollakse usaldusväärseks partneriks umbes 600 firmale, mille seas on meediaettevõtteid, spordialaliituseid, riigiasutusi jm. Neist, kelle tegemisi küsitav struktuur lähemalt on mõjutanud, võiks mainida nt Sander Karu. **Mis ettevõttest on jutt?** (Punktilisa teenib nii firma kui ka nende brändinime teadmise eest).

46. Näete fotol Soome linna (elanikke umbes 21 000), kus asub Soome jalgpallimuuseum. Linna enda jalgpalliklubi (asutatud 1934. aastal) küll hetkel Soome kõrgliigas ei mängi (sest Kert Küti valvatud puuri taoti 2012. aastal liiga palju palle), ent ajalugu on sel klubil kuulsusrikas. Üheksa Soome meistritiitli kõrval väärrib mainimist hooajal 1983-84 UEFA karikavõitjate karikasarja veerandfinaali jõudmine, kus tuli kahe mängu kokkuvõttes küll Juventusele alla vanduda. Lisaks jalgpallile on linn ajalooliselt olnud oluline paberitööstuskeskus. **Mis linn?**

47. Selle spordiala ainsad naisolümpiavõitjad on seni Nicola Adams (Suurbritannia), Katie Taylor (Iirimaa) ja Claressa Shields (USA). Esimese võitja au kuulub neist Adamsile, keda on nimetatud veel ühes vallas esimeseks selle ala olümpiavõitjaks (nii meestest kui ka naistest). **Mis spordiala?**

48. Pildil ei ole ilmakuulus leidur ega nõukogude rahva lõbustaja, vaid hoopis Eesti fitnessiatleet, kelle kohta Ott Kiivikas on öelnud: „Jääb arusaamatuks, kas tõesti on vaja sellise kehalise vormi saavutamiseks võtta sisse sisuliselt kõik, mis maapõues olemas ja kodanik Mendelev on kunagi tabelisse registreerinud.” **Kes siis on pildil?**

49. Mis on nende ühine (perekonna)nimi?

- üks mullune Soome meister kergejõustikus
- Slovaki hokimees, 1972. aasta maailmameister
- Vahemeres uppunud kiirlaskumise olümpiavõitja
- veerandmailer, OM-hõbe ja -pronks 1950. aastatel
- šveitslasest olümpiamedalimees murdmaasuusatamises
- mees, kelle laeks nii ATP tabelis kui ka olümpiamängudel jäi 2. koht
- mõjukas Ameerika autospordi impressaario (sündinud 1930) ja tema nime kandnud kunagine F1 tiim
- vormelitiimi omanik (sündinud 1952), kes plaanis juba tänavu omanimelise tiimi F1 karusselli tuua (aga liitub ilmselt 2016. aastal);

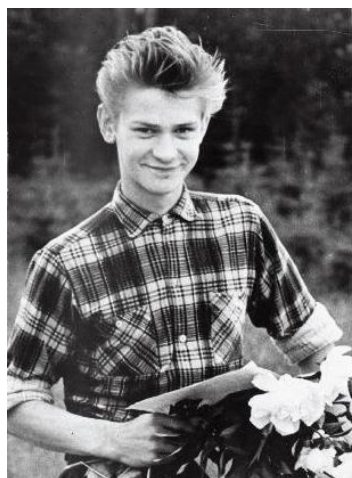
50. 1978. aastal pakkus spordiarst ja fitnessiguru dr Gabe Mirkin esimest korda välja ingliskeelse mnemoonilise täheühendi RICE, mis hõlbustas tuntavalt nt nikastuste raviks kasutatavate võtete meelepidamist. Täna on täheühend RICE üpris üldlevinud (nagu ka selle saksakeelne vaste PECH), mistõttu julgeme selle sisu ka teie käest küsida. Niisiis, kui C-tähe taga peitub ingliskeelne väljend *compression* (side) ja E-tähe taga *elevation* (vigastatud koha kõrgemale tõstmine), siis **millest tuleb nikastuste ravi alustada, ehk millised ingliskeelsed väljendid peituvad tähtede R ja I taga?** Võite vastata ka eestikeelsete oskussõnadega.

51. Rafael Lopez (Puerto Rico), Claudio Coccia (Itaalia), Adam Baglajewski (Poola), Andres Keiser (Kuuba) ja Ferenc Hepp (Ungari) pidid kord aastakümneid tagasi ühiselt helpima teiste keedetud suppi. Aega kulus selleks pool ööpäeva ning hinnangut andes jagunes nende maitsemeel kaheks. Kompromissi ei sündinud, ühe osapoole arvamus kaalus lihtsalt teise oma üle. Tehti otsus, mis oli (on) paljudele mesimagus, ent mõnedes ringkondades püsib mõru maitse suus tänini. Lugu jänuks olemata kui supikeetjad – eelkõige bulgaarlane Artenik Arabadjan ja brasiillane Renato Righetto, aga ka prantslane Edmond Bigot, [itaalia-briti taustaga Renato W. Jones](#), sakslased Hans J. Tenschert, Horst Baumert jt – oleks veidi tähelepanelikumalt toimetanud. Niisiis, missugusest „supist“ on jutt?

52. Küsime piigipildujat, kel oli 1983. aastal Helsingis au võita ajaloo esimene MM-tiitel meeste odaviskes. Aasta varem oli ta avanud oma medaliarve suurvõistlustel, tulles sentimeetrite mängus Heino Puuste järel Ateenas EM-il pronksile. Kolmanda tiitlivõistluste medali – nüüd hõbedase – sai ta 1986. aasta EM-ilt Stuttgartis. Kes?

53. Mis aasta? ([raskemas komplektis +/- 1 aasta = 1 punkt; kergemas komplektis +/- 2 aastat = 1 punkt](#))

- Davosis toimusid esimesed ning seni ainsad Euroopa meistrivõistlused jääpallis;
- belglane Philippe Thys võttis oma esimese üldvõidu Tour de France'il;
- Kiievis toimus I ülevenemaaline olümpia;
- sündisid Jesse Owens ja Ruudi Toomsalu;

54. Nii mõnigi kinnitab, et viimane tugev mägironija enne Kangertit ja Taaramäed oli Eesti jalgrattasportdis just küsitav, Kosel sündinud (1944) rattaäss, kes tuli NSVL meeskonnas viiendaks nii 1966. aasta MM-il kui ka 1968. aasta rahutuuril, pälvides ühtlasi rahutuuri aktiivseima sõitja sargi. Veel on tal ette näidata 3. koht NSVL meeskonnas 100 km sõidus Mexico eelolümpial (1966) ja etapivõit Tour de l'Aveniril (1968). Ta on kolmekordne NSVL meister (krossi- ja maantee sõit), ent Eesti meistriks on ta individuaalselt tulnud vaid korra, karjääri lõpul mitmepäevasõidus (1969). Veidi rikastab üldmuljet 1980. aasta Eesti MV-pronks autorallis. Spordimees oli ka tema vend, kes tulnud Eesti meistriks kiiruisutamises. Kellest on jutt?

55. Nii nagu paari tunni eest alustasime, ka lõpetame Eesti (spordi)ametnikuga. Seekord huvitume tennisist Anett Kontaveidi sportlikust vanaisast. Küsitav oli aastatel 1976-99 Eesti Jäähokiföderatsiooni president, aastatel 1990-92 aga nii Edgar Savisaare kui ka Tiit Vähi valitsuse rahandusminister. Temaga sama perekonnanime kannab mitmeid tuntud tegelasi, teiste seas ka üks maailma mäesuusatamise suurnimedest, [kunagine Indiana Pacersi staar ning kiirjooksus olümpiamedaleid võitnud isa ja tütar](#). Mis nimi see on?

Vastused:

1. Mati Mark (laskesporditegelane). Tema poeg Ülar Mark oli aastatel 2006-2007 Eesti Arhitektide Liidu esimees / D
2. Allan Wells (Moskva OM-võitja 100 meetri jooksus, 1980) / R
3. Austria parimad sportlased Anna Fenninger (MM kuld juba ka 2015) ja David Alaba (Müncheni Bayern) / R
4. Kelgukoerasport (IFSS - International Federation Of Sleddog Sports) / R
5. Island / D
6. Brent Lepistu (pildil olev lind on *Branta bernicla*, inglise keeles brent goose – partlaste sugukonda kuuluv linnuliik / S
7. Viktor Tihhonov / D
8. Jānis Daliņš (Berliinis võitis medali teine Läti käija Adalberts Bubenko) / R
9. Monza (seal toimub Itaalia Grand Prix', millest sai 1950. aastal F1-etapp / D
10. Grenoble 1968 / R
11. Steve Kerr (talle kuulub NBA rekord 3-punkti visete tabavusprotsendi osas) / R
12. Paula Radcliff, suure osa medalitest on võitnud krossijooksu ja poolmaratoni MM-võistlustelt / R
13. Joachim Löw / R
14. Ain Paavo / K
15. Jörgen Brink (tegi Val di Fiemmes “brinkimist”, kukkudes lõpu eel esikohalt järsult kolmandaks) / D
16. David Kipiani / K
17. Türgi kabe / D
18. Jokerit Helsinki / D
19. Fartlek / S
20. Leida Idla / K
21. The Kop või Spion Kop (1900. aastal peeti Spion Kopi lahing) / K
22. Sandie Richards (Jamaika). Lisavihjes on mainitud USA jooksjat Sanya Richardsit / K
23. Dāvis Bertāns (Läti) / K
24. Timir Pinegin / K
25. Hipodroomisõit (rahvusvaheliselt tuntud kui *speedway long track*) / K
26. Evald Seepere (Seeberg). Poksivõistlustel osalenud Seepere võistlus lõppes turniiri teises ringis / D
27. Oksana Puuste (Kullam). Tema vanemad olid Ilmar Kullam ja Valentina Kullam ning tema abikaasa on Heino Puuste / R
28. Darius Kasparaitis (Leedu juurtega hokimees, esindas olümpial ühendatud võistkonda ja Venemaad) / R
29. Jekaterina Makarova / R
30. Ricardo Zamora / D
31. Ida Ingemarsdotter / R
32. Maarja kirik (kunagi oli see kasutusel kui Eesti Põllumajanduse Akadeemia spordihoone) / K
33. Alo Jakin (Eesti meister jalgratturite grupisõidus 2014) / R
34. Wolde (piltidel on Mamo Wolde ja Million Wolde) / K
35. 2006 / K
36. Getafe CF ja Rayo Vallecano / K
37. Piiraja krossirada (Chengdus mängis jalgpalli Raio Piiraja) / R
38. Irina Štork (iluuisutamine, jäätants). Võistles koos Taavi Rannaga Vancouveri olümpial, pildil koos tippuisutajate Charlie White'i ja Scott Moiriga / R
39. Lingiaad (Rootsi võimlemispedagoogi Pehr Henrik Lingi 100. surma-aastapäevale pühendatud võimlemispidustused) / D
40. Anfissa Reztsova (suusataja ja laskesuusataja, võistles nii NSV Liidu, Ühendatud võistkonna kui ka Venemaa eest) / R
41. Georg Vinogradov (tema vend oli Aleksander Vinogradov, Ateena olümpiasõudja aga Oleg Vinogradov) / D
42. Lõuna-Korea (universiaadi võõrustab Gwangju linn) / D
43. Andrei ja Natalja Mihnevits (dopingupatused Valgevene kuulitõukajad) / R
44. Maadlus (vabamaadlus, naistemaadlus) / R
45. Sportradar, brändinimi Betradar. (Sander Karu on üks kihlveokahtlusega vahele võetud Eesti jalgpallureid) / R
46. Valkeakoski / S
47. Poks (Nicola Adams oli esimene poksi olümpiavõitja, kes tunnistas kuulumist LGBT (lesbi,gei,bi,trans) kogukonda) / D
48. Rodion Popov (jäi dopingukontrollis vahele koguni viie ainega korraga) / D
49. Haas / R
50. Rest (puhkus), ice (jää). RICE on seega kokku rest (puhkus), ice (jää), compression (side), elevation (vigastatud koha kõrgemale tõstmine). Selle saksakeelne vaste PECH tuleb väljenditest *pause, eis, compression, hochlagern* / K
51. Müncheni korvpallifinaal (1972. aasta OM) / R
52. Detlef Michel (Saksa DV) / K
53. 1913 / D
54. Peep Jöffert (kiiruisutaja oli tema vend Priit Jöffert) / R
55. Rein Miller (mäesuusatajast nimekaim on Bode Miller, korvpallur Reggie Miller ja sprinterid Lennox ning Inger Miller) / D